

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: osztoritökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETE GH PÁL

LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többzárú közlésnél 6 fillér. Nyit-tér so: a 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és klíring 10,489. szám

Hajsza — Kossuth ellen.

(P.) Mikor a függetlenségi párt kettészakadása megtörtént, s Justh Gyula tábora pártszakadásért a cserbenhagyott vezérre: Kossuth Ferencre akarta ráháritani a felelősséget, akkor azt hittük, hogy csak prima furia beszélnek, vagy egy kicsit szépiteni akarják a maguk dolgát, mint a hogy a megszorult ember szokta; amire viszont a magyar nép elnéző mosolyával és flegmatikusan csak azt szokta mondani, hogy: „Mindenki úgy köti a sebet, a hogy lehet”. Reméltük azonban, hogy később tárgyilagos érvekkel iparkodnak majd állásfoglalásukat, illetőleg a vezéri zászlótól való elpártolásukat mentegetni, s a személyes invektívákkal annál inkább felhagynak, mivel egyfelől nem szép dolog az embernek a saját fészket bepiszkítani, másfelől pedig még csak föltételezni is abszurdumnak látszott, hogy ebben az országban valaha hajsztát indítsanak a Kossuth-név viselője ellen.

Am az események — nagy és méltó megdöbbenésünkre — mégis azt bizonyítják, hogy ami hihetetlennek látszott, valósággá lett: Justh Gyula tábora rendszeres hajsztát indított Kossuth Ferenc ellen; s ebben a hajsztában a tábor vezetője, Justh Gyula viszi a zászlót, aki szenvedélyes temperamentumának egész vehemenciájával keresvekeresi az alkalmat, hogy hajdani vezére és régi elvtársa ellen méltatlan támadásokat intézhessen.

A méltatlan támadások pedig természetükben fekszik, hogy vagy álokoskodásokon, vagy ferditéseken és félremagyarázásokon alapulnak. Így történik ez a szóbanforgó támadásoknál is, amit egy pár példában nyomban megvilágíthatunk.

Például a többi közt azt vetik szemére Justhék Kossuth Ferencnek, hogy azt mondotta, hogy a függetlenségi párt „idő előtt” jutott többségre. Hát ez a mondás így kikapva egy fejtegetésből, minden bővebb magyarázat nélkül, talán furcsának tüntetik föl. De ha igazságosak lettek volna Justhék, akkor azt is elmondották volna, hogy miképpen magyarázta meg Kossuth Ferenc ezt a kijelentését. El kellett volna ugyanis beszél-

niök, hogy Kossuth kifejezte, hogy a többségnek kötelessége az adctt helyzetben megvalósítható célokért küzdeni; amikor pedig azt tapasztaljuk, hogy a függetlenségi törekvések közül ez idő szerint még azok is hajótörést szenvednek a királyi hatalom ellenállásán, amelyeket a 67-es kiegyezés biztosít, akkor csakugyan kedvezőtlen időben jutott többségre a függetlenségi párt, mert a kormányzói hatalom gyakorlása csak úgy volna módjában, ha elvein csorbát ütne. Az országra nézve jobb és gyümölcsözőbb lett volna tehát, ha a függetlenségi párt többségre jutása oly időben történik, amikor a viszonyok alakulása folytán lehetséges lett volna, a koronával való békés megegyezés útján, a pártelvek gyakorlati érvényesítését keresztül vinni.

Hasonló megítélés alá esik és az előbb említett konkrét példával szoros összefüggésben áll Justhnak az a kritikája is, amit Kossuth Ferencnek a selmecbányai küldöttséghez intézett beszédéről, illetőleg annak azon részéről mondott, melyben Kossuth megjegyezte, hogy a pártszakadásnak előnye az, hogy a párt megszűnt a parlament abszolút többsége lenni. Hiszen Kossuth elég magyarul megmondta — de Justh ezt elhallgatta — hogy úgy érti ezt, hogy a kisebbségbe jutott helyzettel a párt felszabadult abból a kényszerhelyzetből, hogy a kormányzói hatalomért elvi áldozatokat hozzon és most már fesztelenül folytathatja az alkotmányos küzdelmet a pártprogram megvalósításáért mindaddig, míg a koronát a törvényes követelések megadásának szükségességéről meggyőzni sikerül.

Persze, ha Kossuthnak minden ezen fejtegetéseit a valósághoz hiven és a maguk teljességében tárták volna a közönség elé, akkor nem lett volna alkalom Kossuth megtámadására. Pedig úgy látszik, a Justh táborában most az a fő, hogy Kossuthot és vele együtt mindazokat, akik higgadt, reális politikát akarnak követni, a nemzet előtt lejárássák.

Eltételezve attól, hogy ez a taktika feltétlenül csütörtököt mond, mert a magyar népből kiirthatatlanul él az a meggyökeresedett meggyőződés, hogy Kossuth Ferenc személye és az

ősi függetlenségi politika elválaszthatatlan egymástól — arra figyelmeztetjük a Justh-pártot, hogy ha sikerülne nekik célt érni, akkor az a szomorú dicsőség jutna osztályrészükül, hogy kitűnően szolgálták osztrák elenségeink érdekét. Mert ha a kettészakadt függetlenségi párt egymásra tör, akkor bizonyára a mesebeli két oroszlán sorsára jut, amelyek tudvalevőleg addig tépték, szaggatták, marcangolták egymást, amíg utóljára nem maradt belőlük egyeb, mint mindegyiknek — a sörénye.

Vigyázzatok urak, az osztrák kétfejű sas prédára éhesen várja az általatok megindított áldatlan testvérharc fejlődését. Ha ti ahelyett, hogy összefognátok a többi hazafias elemekkel a közös védelemre, önvéreteket marcangoljátok, a kétfejű sas könnyű zsákmányhoz jut. És jaj nektek, ha ezért viselnetek kell a súlyos felelősséget a történelem ítélőszéke, a nemzet és a saját lelkiismeretetek előtt!

POLITIKA.

— Fővárosi tudósítónktól —

A karácson ünnepe pár napi szünetet hozott a politikába. Az utóbbi napok eseményei után, amelyek annyi változatossággal és oly gyors rohamossággal kergették egymást, ez a rövid szünet alkalmat nyújt arra, hogy talán objektívebben, mélyrehatóbban vegyük fontolóra a válság újabb fázisait és higgadtan formáljuk meg véleményünket az eseményekkel szemben.

A korona megbízása alapján Khuen-Héderváry Károly gróf és Lukács László puhatolódzó tárgyalásokat folytattak az egyes pártok vezetőfőfiaival, hogy minő feltételek mellett volna lehetséges egy esetleges kibontakozás.

Álljunk meg rögtön itt egy pillanatra. Hogy a korona a kabinet tagjainak mellőzésével szölitotta fel a két — parlamenten kívül álló — államférfiut e tárgyalások folytatására, az világos jele annak, hogy a kormány kibontakozási tervei nem nyerték meg az uralkodó hozzájárulását.

Ez nem ujság, tudott dolog, hiszen a kormány éppen azért sürgeti lemondásának elfogadását, mert kibontakozási programja nem talált meghallgatásra. Ámde a kormány kibontakozási tervezete körülbelül addig a határig ment el a nemzeti követelések ez idő szerint való lemezséklésében, amely a végső határ és amelyen túl már egy lépést sem tehet, ha nem akar elvárulást elkövetni.

Másrészt ennek a programnak a parlament csak részben támogatója, egy tekintélyes rész, a pártok között most többségi helyet elfoglaló Justh-párt, sokkal intranzigensebb álláspontra helyezkedik.

Hát mivel tárgyalnak ezek az urak, kiket akarnak megnyerni a kibontakozásnak, micsoda alapon gondolják a megoldást?

Ha hoztak engedményeket, a melyek akár az egyik, akár a másik csoport álláspontjához való közeledést jelentenek, akkor sikerrel biztathat missziójuk. De akkor mért kell nekik jönni, póhatolódzni, tárgyalni, paktálni, mikor ő nélkülük sokkal simábban menne a dolog, — a korona egyszerűen kijelentené, megadom a nemzet követeléseit — és nyomban el is volna hártva a kibontakozás utjából minden akadály. Mi azonban bajosan hisszük, hogy a korona megváltoztatná felfogását, amelynek már annyiszor és oly határozottan adott kifejezést. Különben is, ha Lukács és Khuen-Héderváry engedményeket hoztak volna, bizonyly sippal-dobbal kürtölték volna már előre, minő nemzetboldogító vívmányokat rejtegetnek tarsolyukba.

Nem, Lukácsék semmiféle koncessiót nem hoztak, ebben nem lehet semmi kétség. Hát akkor mi ezeknek az uraknak a missziójuk? Semmi más minthogy leszerelésre bírják a pártokat, megpuhítsák a nyakas kuruckodókat, a hatalom ígéretésével levegyék a lábukról a szilárd elvhüeket.

És ez a számítás egyenesen arra van építve, hogy ilyen erkölcsstelen alapon épen a Justh-pártot fogják megszedíteni. Igazán, tulságos melegség ép róluk feltételezni ennyi elvtelenséget, mikor tudvalevő, hogy soha sem küzdöttek a hatalomért, hanem mindig az elvekhez ragaszkodtak, sőt ebben odáig mentek, hogy merev felfogásukban talán nem is mindig tartották szem előtt a politikai észszerűség törvényeit.

Mi eleve kizártak kell, hogy tartasuk, hogy ilyen alapon ezeknek a tárgyalásoknak valami sikerük lehessen. És nyíltan kimondjuk, nem is tartjuk komolynak e két ur egész misszióját. Ezeknek a tárgyalásoknak nincs más célja, minthogy az időt, vesztegessék velük. A tulajdonképeni cél pedig az, hogy a kormányt, a melyben a nemzetnek eddig teljes bizalmát élvezett egyének foglalnak helyet, ex-lexbe kergessék.

Az ex-lex súlyos veszedelmeket rejt magában. De kétszerte súlyosabb lenne most, amikor pénzügyi nehézségek felidézése mellett a kormány politikai reputációját is mélyen érintené. Ezt az örömet semmi esetre sem szabad Bécsnek megszerezni!

HIREK.

— *Mélyen t. Olvasóink-, munkatársaink- és lapunk minden jóakarójának boldog karácsoni ünnepeket kívánunk!*

— Tizenöt év múltán. Isten segédelméből, m. t. olvasóink, munkatársaink s általában Udvarhelyvármegye közönségének támogatása, áldozatkészsége és ami szerény működésünk folytán, a „Székely-Udvarhely” mai napon betöltötte tizenötödik évét. Másfél évtizedes multra tekinthetünk vissza. Ennyi ideje, hogy Udvarhelyvármegyében az első életképes újságot: a „Székely-Udvarhely”-et a Megváltó születés-napján utnak indítottuk. Ez alkalomból hálás szívvel emlékezünk meg mindazokról, kik akkor és azóta támogattak. Szerény működésünkről bírálókat nem mondhatunk. Erre nincs is szükség. Legfényesebb tanubizonyosság arra, hogy a „Székely-Udvarhely” hézagot töltött be, az elmúlt másfél évtized. Szeretettel kérjük m. t. olvasóinkat, munkatársainkat, tartsák meg jövőre is a lap iránt tapasztalt jóindulatukat. Mi viszont ígérjük, hogy a város és vármegye s általában a székelység közérdekét hiven, becsületesen fogjuk szolgálni. Politikai tekintetben pedig a 48-as függetlenségi Kossuth-párt elveit követjük. Mert szent meggyőződésünk, hogy Kossuth apánk vére, a nagy szabadsághős fia: *Kossuth Ferenc, aki atyja mellett nőtt fel és Tőle tanulta szeretni e hazát, áruló soha sem lehet.* Mindenki inkább megtagadhatja multját, véthet a magyar haza függetlensége, önállósága ellen, de Kossuth fiának trelyt kell állania. Ő a haza jövőjét veszélybe nem sodorhatja. M. t. olvasóink szíves támogatását remélve, az előfizetések megújítását és a „Székely-Udvarhely”-nek ismerőseik körében leendő terjesztését kérjük. Teljes tisztelettel a szerkesztőség és kiadóhivatal

— **A szent Antal estély** folyó hó 27-én (karácson harmadik ünnepén) következő műsorral tartatik meg a róm. kath. főgimnázium nagytermében. Kezdeté este fél 8 órakor. Ének Szent Antalhoz; előadja Szabó Antal. Zongorán játszik Jakab Miklósné. Ferenczy Lenke szavalja Szemlér Ferenc ez alkalomra írt költeményét. Énekel: Gyarmathy Ildikó, zongorán kíséri Jakab Miklósné. Szabad előadást tart Orbán János székelykereszturi plebános. Zongorahegedű ketős előadja Bagó Mariska és Dézsy Lajos káplán. Énekel Balint József, kíséri a helybeli zenekar. Rendezők: Özv. Gonda Jenőné, Lukácsffy Teréz, Persián Jánosné, Tamási Péterné, elnök Dr Vass Lajoané.

— **Vasuti közlekedésünk és a posta.** Hétfőtől kezdve immár jön és megy harmadik vonatunk is. Személyszállítás tekintetéből ez üdvös dolog és elismerést érdemel az illetékesek részére. Azonban postai közlekedésünk egészen felfordult állapotba került. Ami sem hivatali, sem kereskedelmi és ipari tekintetből nem hasznos, sőt egyenesen káros. Még ha pontosan beérkezik is a reggeli vonat, akkor sem jutunk hozzá a letelepostai küldeményeinkhez d. e. 10—11 óra előtt és így ugyanaz napon valamit elintézni, szinte lehetetlen dolog. Eddig a vonat indulásáig egyszerű leveleket feladni lehetett az állomáson is. Most, ha 1 óráig a levélszekrénybe nem dobjuk, lemarad, mert a vonatszélyeztet szállítja a postát, az pedig feldolgozni nem tudja. Hát a szegény Székelykereszturiek!? No azok még mustrább helyzetbe kerültek. Levél és hírlapküldeményüket az orruk előtt elhozza a vonat s Székelyudvarhelyről visszahozza, hogy másnap, egy egész nappal később megkaphassák. Ezt az állapotot sürgő-

sen meg kell szüntetni. Állítsák vissza délutáni vonatunkhoz a postakíséretet, mert másképp rend nem lesz.

— **Fillérestélyek karácsonát** rendez a helybeli polgári önképző és segélyző egyesület a hó 26-án, karácson másodnapján a Budapest-szálló színháztermében. Gyarmathy Ildiko monologot ad elő, Balint József joghallgató enekel, Olasz Péter szaval, ifj. Szemerjay Károlyné enekel és Lázár Gabi magánjelenetet személyesít. Műsor után reggelig tartó tánc lesz. Az estélyt Fischer Ferenc elnök, ifj. Szemerjay Károly alelnök, Tamás Ilonka és Annuska rendezik. Kezdeté pont fél nyolcórakor. 500 drb nyereséget tárgyal sorsolnak ki, egy gazdagon díszített karácsonfa főnyeresémmel. Személyjegy 1 K páholy 4 K karzati ülő 60 fillér, álló hely 40 fillér.

— **Városi képviselők választása.** Székelyudvarhely város képviselőtestületéből 20 tag helye folyó hó 30-án választás útján töltetik be. Ugy az I-ső, mint a II-ik kerület 10—10 rendes és 5—5 póttagot választ. — Választási hely a tanácsház terme.

— **Uj postaiügynökség.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Székelyszenttamás községben postaiügynökséget engedélyezett, amely működését január hó 1-én kezdi meg. Kézbesítő kerületébe Székelyszenttamás, Tibód és Ülke községek oszthatnak be.

— **Kosaras táncmulatság.** Homoródszentpál és vidékének ifjúsága Homoródszentpálon az áll. iskola összes helyiségeiben a hó 27-én este 8 órától kezdődőleg jótékony célú kosaras táncmulatságot rendez személynként 1 K 60 fillér belépési díj mellett. Családjegy 3 K A mulatság elnöke Kisgyörgy Sándor, alelnöke Kendi István és Sándor Kálmán. Ifj. Ravasz Miklós titkár, Kiss Béla pénztárnok, Gergely János és Agyagási Sándor ellenőrök. Ezeken kívül még huszonegy tagu rendező bizottság fogja biztosítani az est sikerét.

— **Gazdasági Egyesületünk közgyűlése.** Udvarhelyvármegye Gazdasági Egyesülete ez évi öszi közgyűlését hétfőn délelőtt Ugron Ákos főispán, egyleti elnök vezetésével tartotta meg. Elnöki bejelentések során a főispán fájdalommal konstatálja, hogy a tejszövetkezetek alakítása nem a kellő gondossággal és körültekintéssel eszközöltetett. A behozott tarka marhák jelentékeny része elpusztult. Az egyesületnek tehát meg kell maradnia az ősi erdélyi marha propagálása mellett. Közgazdaságunk egész mutatóköző felhőkre mutatva, kiemeli Darányi miniszter érdemeit, melyeket a gazdaközönség érdekei védelmezésében szerzett. Az elnöki megnyitó nyomán a közgyűlés Dr Darányi miniszternek bizalmat szavazott és az elnökséget felkéri, hogy erről a minisztert táviratilag értesítse. Hlatky Miklós titkárnak a jövő évre szóló munkatervét, Ugron Zoltán, Jeddai Tamás és Székelyhidyi Viktor felszólalása után, egyértelműleg elfogadták. E szerint feladatul kitzúta az egyesület a gazdasági szakértelem fejlesztését a nép körében felolvasásokkal a kirendeltséggel egyetértőleg. Az üszöbeszerzési és állattenyésztési alapokból tenyésztőket vásárolnak az állatállomány szaporítására. A szüzgulyát fontartva, fejlesztik és hozzáférhetőbbé teszik. Tenyésztési állatállásokat rendeznek. Felsőfokú faipari tanfolyamot tartanak. Ha a vásártéren rendezik, a kiállítási szint Székelykereszturon felépítik. A kirendeltség támogatásával a homoródi járásban

egy-két mintagazdaságot létesítenek. A vármegye gazdasági érdekeit szolgáló baromfitenyésztő- és méhészegyleteket támogatják. A vármegye természeti kincseinek értékesítésére alakuló társulatokat, vállalatokat erkölcsileg támogatják. Az erdélyrészi kirendeltség vármegyénket érdeklő intézkedéseit és az országos gazdasági társadalmi mozgalmakat támogatják. Az 1910. évi költségvetést megállapították 4130 K bevétellel és megfelelő kiadással. A hiányt a földmiv. miniszteriumtól kérelmezik. Balácsi Dénes birtokost választmányi tagnak választották. Az O. M. G. E. és a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségében az egyesület képviselővel Ugron Ákos, Ugron Zoltán és Hlatky Miklós bizattak meg. A jegyzőkönyvet Szabó Gábor és Zorda József hitelesítik. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **A székely gazdák és a Balkán-szerződés.** Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület hétfői közgyűléséből a következő táviratot intézte Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez:

Udvarhelyvármegye gazdasági egyesületének mai közgyűlése Nagyméltóságodnak a Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződésnek ügyében a gazda társadalom érdekeit védelmező eljárásáért hálás köszönetét tolmácsolja s kéri a Mindenható, hogy Nagyméltóságodnak ez irányban való munkálkodásához erőt és kitartást adjon. Ugron Ákos elnök, Hlatky Miklós titkár.

— **A sóvidéki emlékirat.** A parajd-székelyudvarhelyi vasut kiépítése érdekében megindult mozgalom, helyes irányban terelődött *Benedek Kálmán* bányanagy, *Hadnagy Mihály* plebános, tvh. biz. tag és *Kádár Gyula* községi jegyző memorandumot terjesztettek be vármegyénk törvényhatóságához. Emlékiratukban számszerűleg is kimutatják a nevezett vasut kiépítésének előnyösségét és fontosságát. A magunk részéről örömmel csatlakozunk a memorandumban kifejtett állásponhoz s hiszszük, hogy az illetékes körök azt megérdemelt gondossággal kezelik és a székelység javára, szintén maguké-
vá teszik. Mert pillanatig sem szabad elfeledni, hogy Udvarhelyvármegye az adott viszonyok között, vasuti tekintetben a legmostohább elbánásban részesült. Ezen pedig feltétlenül és sürgősen segíteni kell. Segíteni adpig, amíg nem késő. Különben, mint lapunk zártakor értesülünk, a sóvidéki községek közel száztágu küldöttsége tisztelt Ugron Ákos főispánnal és az alispánnal, kik közül különösen a főispán meleg szeretettel tette magáévá az ügyet s annak megvalósításáért minden befolyását latbavetni ígérte.

— **A házadóról szóló törvény** 1910. évi január hó 1-ével életbe lép. E szerint a házadóról ott, hol a lakosság száma ezeren felül van, de a 15 ezeret el nem éri, 11 százalék. Hol pedig a lakosok száma az ezere-tul nem haladja, 9 százalék. 10 évi adómentesség illeti az új és 8 évi az újra épített házakat. Az adómentességet az építkezés befejezésétől számított 45 napon belül a pénzügyigazgatóságtól kell kérelmezni.

— **Az erkölcsi nevelés biztosítása.** E címen Kriza Sándor homoródmalmási áll. elemi iskolai igazgató tanító határozati javaslatot terjesztett be a dec. 18-iki megyei tanító-gyűléshez. E javaslatot az egyesület elfogadta és így határozatilag kimondotta, hogy: 1. Az erk. nevelés biztosításának jól felfogott érdekében közgyűlésünk szükségesnek találja, hogy az érvényesülhető magyar nemzeti nevelés követelménye szerint, — az 1868-iki égi 38-ik t.-c. 57-ik §-a bővítették államhatalmi intézkedések-

kel akként, hogy a hittani tetelek hitfelekezeti színezetű tanítása — (dogmatizáló vallás-erkölcstan tanítás) — még a felekezeti jellegű iskolákban se, — annál kevésbé az állami- és közs. jellegű iskolákban ezután se nyerjen semmi tért. — 2. Közgyűlésünk elvárja valamennyi tan. egytl. tagtárstól az erk. nevelés biztosítása érdekében, hogy önmagának, a néptanítónak tiszta erkölcsi egyénisége, a gyermekek iránt tartozó szelid, nyájas-sággal párosult, komoly szeretete érvényre jut teljesen néptanítói munkássága közepette. 3. Szükségesnek találja közgyűlésünk, hogy az erk. nevelés biztosításának sikeréért az iskolai tankönyvek, kiváltképen az elemi népiskolában használandó olvasókönyvek olyan tartalommal irassanak meg, hogy azokban a legfontosabb erkölcsi elvek erk. szabályok szemléltethető (elbeszélési alak) példákban legyenek közölve; továbbá szakértelemmel válogatott imádságokat hazafias, istenes énekeket is tartalmazzanak. 4. Kiválóan figyelemre méltó követelménynek találja közgyűlésünk azt, hogy az elemi népiskolai tanulók tanulják meg szóul-szóra beemlézve és fennhangon el is mondani tudják: „Mi atyánk, ki a mennyben” stb. imákra Károli G. fele biblia szöveggel, — továbbá: Kölcsey F. „Himnusz”, Vörösmarti M. „Szózat”, Petőfi S. „Honfidal” és Berzsenyi D. „Fohászkodás” c. imaszerű magyar irodalmi műremekeket a magyar állam területén és főhatósága alatt levő minden fokozatu és jellegű iskolában, félreérthetetlenül magyar nyelvű szövegeikben. E követelmény nem teljesítése esete miatt, fegyelmi vétség esete terheljen mindezen iskolafentartó hatóságot és tanítót is egyaránt a megállapított eseteknél. 5. Az erkölcsi nevelés mélyreható, magyar nemzeti irányának im, e kijelölhetőségért közgyűlésünk ösztöne hálaérzetével és a legbiztosabb hazafias bizalommal üdvözli Vallás és Közokt. M. kir. Miniszter, Gróf Apponyi Albert ur Ö Nagyméltóságát.

— **A tanoncok ruhasegélye.** A helybeli iparostanonciskola felügyelő bizottsága ez évben is abban az örvendetes helyzetben volt, hogy több iparos tanoncot részesíthetett ruhasegélyben. Erre a célra az udvarhelyvármegyei iparfejlesztő bizottság Ugron Ákos főispán hathatós támogatásával a marosvásárhelyi iparkamarától 300 koronát eszközölt ki, melyet a saját pénztárából 100 koronával töltött meg. E 400 koronát a helybeli fazekasok társulata 40 koronával, a csizmadia társulata 30 koronával, az asztalosok társulata 5 korona adománnyal 515 koronára egészítették ki úgy, hogy 62 szegény iparostanoncot öltöztethetett fel a bizottság részint egész rend ruhával, részint jó meleg kabáttal, nadrággal vagy csizmával. A ruha darabokat Szabó József és Orbán Antal helybeli szabók szállították, a csizmákat pedig Deák István helybeli csizmadia mester. Minden szónál szebben beszél a tett. A felruházott tanulók hálája és a bizottság forró köszönete kísérvje az adakozók nemes cselekedetét. — **A tanonc iskola bizottsága.**

— **A város dobosa meghalt.** Kakasi Domokos 19 éves volt Székelyudvarhely város dobosa. Nála nélkül árverezés nem történhetett. Régebben és újabb korban is való-ságos élő újság volt. Ha liba, malac vagy egyéb jószág elveszett avagy „felfogatott”, ő adta tudtára a kom-munitás közönségének. Tegnapelőtt délután 3 órakor kísérték örök nyugó helyére a 66 éves öregot, kinek elhunytát felesége és öt gyermeke siratja. Ő, aki hivatásából kifolyólag állandóan zajt csinált, nyugodjék csendesesen!

— **Szerkesztői üzenet.** Több közleményünk térszúke miatt jövő számunkra maradt.

SZENT KARÁCSON.

Valami selymesen lágy, valami vakítóan fehér, valami misztikusan borongó jut eszünkbe, valahányszor elérkezik szent karácson szüzi ünnepe, a Megváltó poétikus születési év fordulója.

Talán nincs is kedvesebb, melegebb, mosolygósabb valami, mint ez a gyönyörű évforduló, mely vidámságot, derűt, örök tavaszt varázsol a megkínzott emberi lelkekbe. Felemeli a porba hullottakat, megvigasztalja a reményt vesztettet, új erőt sugároz a kimerültbe, s aki feketének, rutnak, bemocskoltnak látja a világot, annak, miként a lobogó szövetnek, új fényt nyit a sötétségben. Vakítóan fényes, patyolatszerűen fehér ez az ünnep, a kereszténység, de talán az egész kultúr világnak emefenséges ünnepe. Hiszen, ha csak a mi szűkös világunkat tekintjük, az egész országban, felekezeti tekintet nélkül, nem akadunk egyetlen családra sem, amely ezt a fényes, ezt az illatos, langyos tavaszt varázsoló ünnepet meg ne ülné. Megülük szent Karácson ünnepét, mert jól esik ünnepelni az új eszme, a Megváltó új eszme születésének évfordulóját.

Az egyenlőség, a szegénység symboluma ez az ünnep, a nagy Megváltó eszmének a juhok s tehének istállójában való megszületését eszményesíti; a kis születésből, halhatatlan Istenfiává történt felemelkedést magyarázza.

S valljuk be őszintén, jól esik mindnyájunknak az az érzés, hogy nem csak királyi bitor, nem csak az óriási felesleggel rendelkező gazdagság képes a nagy férfiak megteremtésére, hanem a szegény, az elhagyott, az üldözött betlehemi asszony is világra szülheti az egész Mindenség Megváltóját, ezer és ezer esztendőkön keresztül az emberiség egyetlen lelki vigaszát.

S ez jellemzi ezt a gyönyörű misztikusságában, kedvességében melegségében utólráhetetlen ünnepet s ezért kedvelik mindenütt, vallásfelekezetekre való tekintet nélkül, a hol csak a kultura belevitte a köztudatba az Istenfiának, a Megváltónak születését s a hozzáfűződő bájosan egyszerű legendákat.

S megszületett a Megváltó. Nem biborban, nem bársonyban, még csak irigylésre méltó gazdagságban sem, hanem elhagyatva, szűken meghúzódva egy barom istálló állati párakkal telelt légkörében, a szeliden kérődöz, s minden emberi jóságot

magában foglaló ártatlan báránycsok társaságában. A szelidség! Ez volt az irányító eszme. A szelidség, melynek következménye a türelmesség. Ezt hirdette szóval s írásban egyaránt a Megváltó s a szeretetet, mely embertársaink iránti köteleljesítésben nyilvánul.

A szeretet, a szelidség s a türelem, ez a szentháromsága a Megváltó hitének s mindenki, aki magát az ő hívének vallja, e három tulajdonságban kell, hogy kiváló legyen. Csak így érheti el majd azután azt az eszményi emberi magaslatot, melyre épen a szeretet vallása igyekszik az eldurvult embereket vezetni.

A szeretet! Oh, hogy mennyire kiveszett a mai emberek szívéből ez a gyönyörű érzés. A szeretet, mely mindent megbocsát; a szeretet, mely kiegyenlíti az ember s ember közötti különbségeket. Az élet az ő rohanó áradatával, a küzdelem a létért, a tülekedés a száraz kenyérért s az igyekezet a másikat megelőzni, mind odahatottak, hogy az emberi méltóságot leginkább jellemző érzés, a szeretet kivesszen az emberekből. Csak ilyenkor, mikor a Megváltó szent Esmének születési évfordulóját üljük, csak ilyenkor, ötlük ez mázsás igazságok képében szemünkbe. Ilyenkor látjuk, hogy a szeretet vallását hívők sorában, mennyire megritkult a szeretet s minő kevesen követik a Názáreti Mester szent igéit: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

A mai kor emberei nem szeretik egymást. Mind az az emberi gyöngédség, mely bennük lakozik, a gyűlölet tüzében nyer kielégítést. Gyűlölni, megvetni, egymásnak ártani, ez a cél, a mely az eszközöket szentesíti. Szent karácson ünnepén magukba szállanak a bűnösök. Az éjféli misére hívő harangok áhítatot terjesztenek a csendes, selymes lepellel borított világra. Ha a zsolozsmák enyhe dallamai, a tömjénfüst szent érzelmekre ragadó illata elég erős lenne nem csak egy nap, pár óra, esetleg percre az emberi kemény szívűséget meglágyítani, akkor mi is nagyobb örömmel, több megelégedéssel köszöntönők ezt a gyönyörű, ezt a szent, ezt a minden istenit magában foglaló ünnepet, szent Karácson.

Vajon mi volna nemesítőbb hatással: Ha a mai nemzedék azt láthatná, hogy milyen volt a világ kétezer év előtt, vagy milyen lesz kétezer év múlva?

BÖLCSESEGEK BÖLCSESEGE.

Irta: Dr Király Péter.

Kimerülünk a nagy okoskodásban Feszegetjük az ember ősi jogát, Vitatjuk, hogy az emberek mindnyájan Egyenlők, édes testvérek, komák. Tollatlan és kétlábu valamennyi, Szeret jóbékességben inni, enni, Legkiváltképpen szereti önmagát, Gyűlöli a nyomort és a halált.

Tagadhatatlan, hogy mindez igaz... Egyenlők azért mégsem lehetünk, Pusztába kiáltó szó minden vigasz, A mely mindennél jobban fáj nekünk. Tehetetlen fájdalomunk ősi átka, Ezt a balsorsot odamagyarázza: Hogy emberi bűn, és emberi gazság E földön minden igazságtalanság.

Tehetetlenül egymást ütjük, verjük, — Megölné a szegény a gazdagot; Az erőstől az erőt irigyeljük, A gazdagtól a kincset, aranyot. Feledve azt, hogy mihez van jogunk, Versenyre kelve garázdálkodunk... — Egyenlő az ember, mert mind a hány E földön él, gazember és zsvány.

A legjobb dolga annak van közöttünk, Ki jóllétben, vagyonban született... Mig mi, szegények, vesződünk, küz-

[ködünk Keresse a napelő kenyeret: — Ök, puha bársony nyugágyukra dőlve Fittyet hányak jelenre és jövőre, Nyomort, inséget, álmukban ha látnak: Összeszidják érte az Istent másnap. És mit tehetünk a semminél többet? A pap, a bölcs, megnyugvást javasol: „Bűnös, vakmerő a ki vért és könnyet Istent ellen lázadva pazarol...” De bár tiszteljünk bölcslet, lelkipász-

[tort, S drága adónak tekintsük a vért: — Te magyar nép, mégis tépd el a lán-

[cot S lázadj fel ősi szabadságodért. Mit ér nekünk a bölcs nagy mondása, Mit ér nekünk a vallás és a hit... Gyáva rabszolga nép könnye, fohásza, Gyavaságra, szolgaságra tanít. — A ki semmi jót nem tehet e földön, Verjen agyon egy osztrák bestiát! — Nem kell, hogy az Istenhez kö-

[nyörögjön, Az néki ugyis mindent megbocsát.

(Debrecen.)

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város Takarékpénztárának alapszabálytervezete.

Alapítás. 1. §. Székelyudvarhely város, hogy a takarékosági ösztönt előmozdítsa, a tőkegyűjtést megkönnyítse, továbbá, hogy a földművelés, ipar, kereskedelem hitelgényeit kielégítse, végre, hogy a város közjövődalmait gyarapítsa, saját pénzejéből pénztárat alapít.

Cég. 2. §. E pénztárat: Székelyudvarhely város takarékpénztára címet, céget és hivatalos pecsétjén ugyane feliratot viseli.

Székhely. 3. §. Az intézet székhelye Székelyudvarhely város.

Fennállás. Az intézet fennállása határidőhöz kötve nincs. Fennáll mindaddig, míg megszüntetését a város, mint tulajdonos jogérvényesen el nem határozza.

Irányelvek. 5. §. A takarékpénztár működésére nézve a város irányelvül állapítja meg, hogy a betéteket az általános pénzügyi helyzete szerint kamatoztassa és a hitelt kereső közönségnek a lehető kedvezményeket nyújtsa. Ennélfogva az intézet a takarékpénztárak rendezésének körét nem hághatja, kockázatos vállalatokba nem bocsátkozhatik. Egyebekben az intézet működésére nézve az 1875. évi XXXVII. t.-c.-nek, e vonatkozó miniszteri rendeleteknek és jelen alapszabályoknak rendelkezései az irányadók.

Alaptőke. 6. §. A takarékpénztár alaptőkéjét a városi tisztviselői nyugdíj-alap 80,000 koronányi összessége képezné, a mely után 4 és fél százalékos kamatot fizet mindaddig, míg e tőkét a takarékpénztár visszafizeti.

Tartalék alap. 7. §. Az intézet üzletkörében előforduló rendkívüli veszteségek fedezésére első sorban az évi üzleti nyeresémet, ha ez kimerül, a tartalék alap fordítandó. A tartalék alap gyarapítására szolgál: a) minden évi üzleti tiszta nyeresémetnek legalább 5 százaléka; b) az ezen alap javára megszabott egyéb javadalmazások; c) a törvény értelmében elévült egyéb betétek és letétek.

8. §. Válság és nagyobb veszteség esetén a tartalék alap, sőt maga az alaptőke is a veszteségnek és pedig a hitelezők, betevők és zálogtulajdonosok jogos igényeinek aránylagos kielégítésére szolgál. Az alaptőke és a tartalék alap összegén felül a város kártérítést nem vállal.

Szervezet. 9. §. Mivel a pénztárat közszégi tulajdon, szervezetének és igazgatásának jellegét ez a körülmény adja meg. E szerint a takarékpénztár ügyeit intézik: a) a városi képviselőtestület; b) a választmány; c) az elnök; d) az igazgató; e) az igazgatóság; f) a felügyelő bizottság; g) a napibiztosok h) a tisztikar.

Képviselőtestület. 10. §. A takarékpénztár ügyei felett a kizárólagos rendelkezési jog a városi képviselőtestületé, a mely azt részint közvetlenül, részint kiküldöttéi, a takarékpénztári elnök és a takarékpénztári választmány által gyakorolja.

11. §. Közvetlenül a képviselőtestület hatásköréhez tartozik: a) az évi zárszámadás jóváhagyása, vagy a jóváhagyás megtagadása s utóbbi esetben megfelelő zárszámadás be-terjesztésének elrendelése; b) az alapszabályok megváltoztatása, új alapok létesítése, új állások rendszerezése; c) a takarékpénztári választmány és a tisztviselők megválasztása; d) az évi tiszta nyeresémet megállapítása és hovaforrása felett való rendelkezés; e) esetleg a takarékpénztár megszüntetésének kimondása s a felszámolás elrendelése; f) a takarékpénztár igazgatóságának egyes esetekben befektetésekre és vállalatok alapítására, avagy azokban való részvételre, felhatalmazása, ill. utasítása. A takarékpénztár hiteliügyeire és kezelésére, mig azokat az igazgatóság és választ-

mány az alapszabályok értelmében intézi, a képviselőtestület közvetlen befolyást nem gyakorol.

12. §. A választmány, az igazgatóság és tisztikar fölé rendelt bizottság, mely az intézet belső ügyeiben — a képviselőtestület részére fentartott jogokat kivéve — önállóan intézkedik, így az intézet igazgatóságában közvetlenül is részt vesz s mint ilyen, intézkedéseiről felelős. A választmány 31 tagból áll. A választmány választás alá eső tagjai három évenként hat évre választatnak. A város képviselőtestülete a maga kebeléből, titkos szavazással 28 választmányi tagot és 14 póttagot választ. Jelen alapszabályok életbe lépése után három év elteltével a póttagok kilépnek s a 28 választott választmányi tag közül sorshuzás után 14 kiesik, kik azonban újra választhatók. Ezután minden 3 évben kilépnek azok a rendes választmányi és póttagok, a kik a szabályszerű hat évet már kitöltötték s így a képviselőtestület 3 évenként 14 rendes választmányi és 7 póttagot választ. A város polgármestere, tisztviselője és számvéveje a választmány hivataltól tagjai. Az időközben megüresedett rendes választmányi tagsági helyekre a póttagok a választmány által sorrendben hivandók be.

13. §. A választmány hatásköre a következő: a) a választmány az igazgatóságot, a felügyelő-bizottságot, a napi biztosokat, és a tisztikart az ügykezelésben támogatja, egyszersmind az ellenőrzést gyakorolja; b) az igazgatóságot, a felügyelő-bizottságot a maga kebeléből választja; c) az igazgatót, ki az intézetben a hivatalos órák alatt, állandóan jelen lenni tartozik és semmi más hivatalt az igazgatóin kívül nem viselhet, szintén az arra alkalmas egyének közül választja; d) a szükséghez képest új állások szervezését és azok javadalmazását a város képviselőtestületi közgyűlésének javaslatba hozza; e) a számadásokat felülvizsgálja, a mérleget megállapítja, a várost illető tiszta jövedelmet és rendszeresített javadalmazásokat a közgyűlés jóváhagyása után az illetőknek kiutalványozza; f) a betéteknél a kamatlábat megállapítja; g) az intézet üzletkörének fejlesztése vagy megszoztása és az alapszabályok s az ügykezelés átalakítása tárgyában indítványt tesz; h) az igazgatóság, felügyelő-bizottság, napibiztosok és a tisztikar részére ügyrendet készít, utasításokat ad és a maga ügyrendjét is megállapítja; i) joga van bármikor pénztárvizsgálatot, rovincsolást tartani, a letétek és zálogok megvizsgálását elrendelni; k) rendkívüli kezelési költségek tárgyában határoz s az intézet gazdasági céljaira 400 koronán felül utalványoz; l) az intézet érdekében közegyet különös megbízatásban, kiküldetésben részesíti, esetleg idegen szakértők igénybevétele iránt határoz; m) a napibiztosok napidíját meghatározza; n) általában az intézet érdekében az elnök, az igazgatóság, felügyelő-bizottság vagy magánosok részéről eleje terjesztett vagy hozzá főlebbeztett ügyekben részint közvetlenül, részint közvetve intézkedik.

14. §. A választmány megalakulásakor a maga kebeléből három évenként, hat évre szóló érvényességgel, választja az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot, kivéve az igazgatót és a hivatalból való tagokat. Az igazgató hat évre választandó. Jelen alapszabályok életbe lépése után 3 év elteltével az igazgatóságnak 7 választott tagja közül 3 sorshuzás után kiesik. Ezután minden 3 évben váltakozva 4 és 3 igazgatósági tag lép ki, mikor a szabályszerű hat évet kitöltötték. A felügyelő-bizottságnak két rendes tagja szintén 3 évenként hat évre választatik, kik közül jelen alapszabályok életbe lépése után három év elteltével az egyik sorshuzás után kilép. Ha valamelyik tag helye meg-

ürül, választás útján töltendő be. A kilépő tagok újra megválaszthatók. Ha elhalálozás, vagy más ok miatt a felügyelő-bizottsági, vagy igazgatósági tagság megszűnik, új választásnak van helye. A megválasztott új tagnak működése azonban csak a hat évi időszakra hátralevő részére terjed ki.

15. §. Rendes gyűlést a választmány a félévi s évvégi zárómérleg megállapítása alkalmából félévenként egyszer tart. Rendkívüli gyűlés azonban mindannyiszor tartandó, valahányszor annak összehívása szükséges. Az elnök köteles nyolc nap alatt összehívni, ha az igazgatóság, a felügyelő-bizottság, vagy végre tíz választmányi tag kívánja. A rendes választmányi gyűlések összehívása a tagokkal 24 órával előbb írásban közlendő.

16. §. A választmányi gyűlés tárgyai minden meghívóban közlendők. Érvényes határozat csakis az ekként kijelölt tárgyak felett hozható, kivéve az újabb választmányi gyűlés összehívására vonatkozó indítványt.

17. §. A választmány szavazattöbbséggel hozza határozatait és gyűléseiről vagy akadályoztatása esetén egy kinevezett tag, a jelenlévők neveinek felsorolásával jegyzőkönyvet vezet, melyet az elnök és jegyzőn kívül két választmányi tag hitelesít. A szavazás választásoknál titkosan történik, szavazatlapon által, folyó ügyekben nyilvánosan történik. Ha csak egy tag is kívánja, a névszerinti szavazás eredménye egyénekenként jegyzőkönyvbe veendő.

Érvényes határozat hozatalára a választásokkal egybekötött gyűléseken legalább 20, más gyűléseken legalább 15 tagnak jelenléte szükséges. Szavazatok egyenlősége esetén az elnök is szavaz s az ő szavazata dönt, kivéve a titkos szavazatok egyenlőségét, amely eset ha beállana, a kérdés alatti ügy ugyanazon gyűlésen többé szavazásra nem bocsátható, de a legközelebbi 3 nap alatt összehívandó választmányi gyűlésre halasztandó s ha ezen újabb gyűlésen is szavazatok egyenlősége forogna fenn, sorshuzás dönt. A választmányi gyűlések jegyzőkönyvei tudomásvétel végett Székelyudvarhely város közgyűlése elé terjesztendők. Ugyanazon tárgysorozat felett a második választmányi gyűlésen a jelenlévők, tekintet nélkül a száma, érvényesen határoznak.

18. §. A választmány, az igazgatóság és felügyelő bizottság működése, az előző évi zárószámadás elfogadásával kezdődik s a hatodik zárószámadás jóváhagyásával ér véget.

19. §. Elnök. A takarékpénztár és a választmány elnöke Székelyudvarhely város polgármestere. A polgármester betegsége, szabadságolása vagy a polgármesteri hivatal megüresedése esetén a helyettes polgármester. a) Az elnök a takarékpénztár ügykezelése felett a választmány támogatásával a legfőbb felügyeletet és ellenőrzést gyakorolja; b) a választmányt összehívja és ülésein elnököl; c) az ügykezelés ellen a felmerülhető alapos panaszok orvoslása végett a szükséghez képest az igazgatóságnak, a választmányának, sőt a városi képviselőtestületnek igénybevételevel is sürgősen intézkedik; d) az intézet helyiségben gyakran megjelen s az ügymenetéről személyesen meggyőződést szerez. Az igazgatóság és felügyelő bizottság ülésein résztvehet s tanácskozásaiba befolyhat, felvilágosításokat kívánhat, de szavazatával választmányi gyűléseken csak a 17. §. igazgatósági és felügyelő bizottsági üléseken pedig csak a 27. §-ban foglalt esetben élhet; e) az elnök cégjegyzésre jogosult. Az elnököt az intézet körében kifejtett működéséről, vagy mulasztásáért felelősség terheli.

20. §. Székelyudvarhely város takarékpénztárának igazgatósága az

igazgatóból és 8 igazgatósági tagból áll, kiknek egyike a város tisztviselője, a ki, mint az intézet állandó jogtanácsosa, választás alá nem jön.

21. §. A takarékpénztár feje és képviselője az igazgató. Ő a gondviselője az intézet minden vagyonának, a ki felelősség terhe alatt működik az alapszabályoknak, az ügyrendnek, az utasításoknak pontos megtartása és végrehajtása fölött. Személyes teendői: a) az intézetet képviseli; b) peres ügyekben az intézet jogtanácsosa az ő nevében s az ő általa kiállított meghatalmazás alapján jár el; c) az igazgatósági üléseket ő hívja össze, azokon elnököl, a kérdést szavazásra föltézi; d) a levelezéseket ő intézi és írja alá; e) az intézet gazdasági céljaira 100 K erejéig utalványoz; f) a napidíjakat és a szolgát fölfogadja és elbocsátja; g) az intézeti tisztviselőknek 48 óráig terjedhető szabadságot adhat s ez idő alatt helyettesikről a 69. §. figyelembe vétele mellett gondoskodik; h) a cégjegyzést a 74. §. értelmében teljesíti; i) a hivatalos órák betartására felügyel.

22. §. Az igazgatóság teendői: a) a kölcsönök és beadványok ügyében határoz s a betétek, valamint a pénzfőlőség okszerű elhelyezését eszközözi, a kölcsönök kamatlabát megállapítja; b) az intézet működéséről a választmány felévenként jelentést tesz; c) mindenről hű és pontos nyilvántartást vezet; d) a napibiztosokat lehetőleg a választmány tagjai közül választja és elbocsátja; e) bármikor rovincsolást tarthat s megvizsgálhatja a pénztárakat és letéteket; f) az intézeti tisztviselőknek írásbeli kérelmére, a 69. §. figyelembe vétele mellett 48 órán felül terjedő szabadságidőt engedélyez s ez idő alatt azok kellő helyettesítéséről gondoskodik; g) az intézet alkalmazottjainál tapasztalt hanyagság, visszaélés, vagy hiűtlenség esetében a fegyelmi eljárás megindítása iránt jelentést tesz; h) az intézeti tisztviselők munkabeosztása iránt intézkedik; i) az in'ézet gazdasági céljaira 400 koronáig utalványoz.

23. §. Az igazgatóság a hitelképesség mértékét s a fedezetül ajánlott javak értékét belátása szerint szabja meg s a kölcsönökre vonatkozó határozatát a felekkel szemben megokolni nem tartozik.

24. §. Az igazgatóság megalakulásakor a maga kebeléből aligazgatót választ, a ki az igazgatót helyettesíti és a céget jegyzi.

25. §. A városi tisztviselőnek, mint az intézet jogtanácsosának feladata, hogy az igazgatósági üléseken és választmányi gyűléseken jogi véleményét mindazon tanácskozási tárgyaknál, melyeknek elintézése jogi ismeret feltevéhez, megokolva előadja, továbbá, hogy a jelzalog hitelnél a telekkönyvi adatok helyessége és a bekebelezés szabályszerűsége felől meggyőződést szerezzen. Jogi véleményeiért, valamint minden ténykedéséért, teljes vagyoni felelősséggel tartozik. A jogtanácsos az intézet jogi ügyeit vezeti, három havonként a perek állásáról jelentést tenni köteles; ő az intézet egyik cégjegyzője.

26. §. Az igazgatóság hetenként kétszer, szükség esetén többször is ülést tart. Az ülésről a jelenlévőknek s az utasításainak megjelölésével jegyzőkönyv vezetendő, melyet a jelenlévő igazgatósági tagok aláírnak. Az ülésen az igazgató által föltett kérdésre a szavazás „igen”-nel és „nem”-mel történik. Érvényes határozat hozatalhoz az igazgatóság öt tagjának jelenléte szükséges; rendkívüli üléseknél igazolandó, hogy az igazgatóság valamennyi tagja szabályszerűen volt meghíva. A határozatok szavazattöbbséggel hozhatók. Szavazatok egyenlősége esetén annak szavazata dönt, a ki az ülésen az elnöki jogot gyakorolja.

27. §. Az igazgatósági tagok akadályoztatása esetén, ha érvényes határozat másképp nem volna hozható, az ülésre a választmányi elnök is behívandó, s ez esetben egyenlő szavazat mellett az ő szavazata dönt.

28. §. Az igazgatóság oly esetekben, melyekben az intézet veszélyeztetett érdekében megóvása szükségessé teszi, jogosítva van: a) egyezség kötése; b) ingó és ingatlan értékek részben, vagy egészen való megvásárolására s azoknak az adott viszonyokhoz képest ismét eladására, vagy jövedelmezőbbé tételére; c) telekkönyvileg kebebelezett követeléseknek, engedmény és felülkebelezés útján, az intézet részére való átvételére; d) ingó és ingatlanokra a rendszeres értéken és biztosítékon alul is zálogjog szerzésére.

29. §. Az igazgatóság tagjai a mérleg helyes felállításáért s általában az általuk hozott határozatokért és az intézet körében kifejtett összes működésükért vagy mulasztásukért felelősek s amennyiben ezen határozatok, működésük vagy mulasztásuk következtében az intézet kárt vallana, kártérítéssel tartoznak. Oly esetben, amidőn valamely tárgy felett a határozatot nem egyhangúlag, hanem szótöbbséggel hozták, a kisebbségben maradt tagok, ha ellenkező nézeteiket a jegyzőkönyvbe iktatják, felelősséggel nem tartoznak, kivéven, ha az eset a törvénybe, vagy az alapszabályokba ütköző, a mikor a felelősségük csak úgy hárítható el, ha ellenvéleményüket a választmány felé bejelentették. Utóbbi esetben a választmány döntéséig a határozat végrehajtása felfüggesztendő.

30. §. Az igazgatósághoz lehetőleg írásban intézendő minden az ügykezelés ellen emelhető panasz. Panaszok az elnöknel, az igazgatóság és felügyelő-bizottság bármelyik tagjánál szóval is emelhetők, mely esetben az, kinél a panaszt tették, tartozik az igazgatóságnál bejelenteni és tárgyaltatni. Az igazgatóságnak az ily panaszokra hozott, valamint a személyi és egyéb ügyeket illető határozata a választmányhoz terjesztendő.

31. §. A felügyelő bizottság három rendes tagból áll. E bizottságnak a városi számvéve hivataltól tagja és elnöke. a) A felügyelő-bizottság ellenőrzi az ügyvezetés minden ágazatát; e végből jogában áll az ügyek menetéről tudomást szerezni és kötelessége az intézet könyveit, iratait, pénztárát és értéktárát koronként megvizsgálni; b) az évi számadásokat és mérleget megvizsgálni tartozik s a tapasztaltokról a választmányhoz félévenként jelentést tesz; c) ha hivatalos működésében a törvénybe vagy az alapszabályokba ütköző intézkedéseket vagy az intézet érdekeit sértő mulasztásokat avagy visszaéléseket tapasztalna, az igazgatósághoz jelentést tesz és ha szükségét látja, a választmányt azonnal összehívja.

32. §. A felügyelő-bizottság tagjai egyetemleges kártérítéssel tartoznak, ha a 31. §-ban megállapított kötelességeik teljesítését elmulasztják.

33. §. A mérleg helyes fölállításáért a felügyelő bizottság tagjai az igazgatósággal egyetemlegesen felelősek.

34. §. A takarékpénztár nyilvános jellege a napibiztosok működésében nyer kifejezést. Mint bizalmi férfiak, ők hivatottak arra, hogy a bevételzéseknél és kifizetéseknel az első foku ellenőrzést gyakorolják, azok szabályszerű elnaplózását aláírásokkal bizonyítják, ekkép az ügykezelés törvényszerűsége felől megnyugtassák s az intézet iránt a bizalmat szilárdítsák. Ez okból a kezelési idő alatt az intézet pénztári helyiségeiben egy napibiztosnak állandóan jelen kell lennie s a napibiztosi könyvet vezetnie.

SZÉKELY-UDVARHELYI, KOSSUTH UTCA 31. SZÁM.

Népszavazás a napibiztosok bizvitelében a P.M.M.P.I.

35. §. Székelyudvarhely város takarékpénztárának tisztikara a főkönyvelőből, pénztárosból könyvelőből áll, kiket a képviselő-testület hivatalukra életfogytig választ. Tagjai a városi nyugdíjintézetnek, tartoznak a választmány által meghatározandó összegű tisztí biztositékot nyújtani, mint városi tisztviselők képviselő-testületi közgyűlésen esküt tesznek s hivatalukból csak feyelemi uton mozdíthatók el. A tisztviselők kötelesegeinek részletezését a választmány által megállapított ügyrend sorolja fel.

36. §. A takarékpénztár kötelekbe tartoznak: a napidíjasok, kik a szükséghez képest alkalmazandók, a zálogbecsüs, kit az igazgatóság szerződés mellett alkalmaz, végre a szolgál, ki az intézeti épületben lakik, s egyszersmind házmester.

37. §. A takarékpénztár céljaihoz képest: I. mint gyűjtő-pénztár elfogad betéteket s azok után kamatot fizet; II. a rábizott pénzeket kölcsön kiadja, elhelyezi vagy befekteti s utánuk kamatot vagy egyéb jövedelmet szed.

38. §. Minden betevő az intézet címével és az alapszabályoknak a betétekre vonatkozó kivonatával ellátott könyvecskét kap, melyben a betevő neve, esetleg a bemandott cím vagy jel, a betétösszeg mennyisége számmal és betűvel, a betét napja, a kamatláb, valamint a tőke és kamat fejében teljesített visszafizetések följegyeztenek. Minden betételt vagy visszafizetést a könyvelő, napibiztos és pénztáros aláírásával igazol. A betétkönyvecskék azonkívül a főkönyv betűjével és lapszámmal látandók el.

39. §. A betét legfőbb összege 1 korona.

40. §. A betétek kamatlábát időszakonként a választmány határozza meg és teszi közhírré. Ha a választmány a régebbi betétekre is a kamatláb leszállítását határozná el: ezt a helyi lapokon kívül a Hivatalos Lapban oly megjegyzéssel köteles közhírré tenni, hogy a feleknek szabadságukban áll korábbi betéteiket, a kihirdetéstől számított 30 nap alatt felmondani, különben a kamatláb leszállításába beleegyezőknek tekintetnek.

41. §. Hosszabb idejű, vagy nagyobb összegű betéteknél a kamatlábat az igazgatóság egyezség útján állapítja meg.

42. §. A betétek után a kamatozás a betételt követő nappal kezdődik, s a visszafizetés megelőző napig tart, betétkamatra azonban azon betevők, kik betétjüket a felmondásra szükséges idő előtt veszik ki, igényt nem tarthatnak. Fellek után a betéteknél kamatot nem számít az intézet valamint a kamatfellek törtszámai figyelembe nem veszi.

43. §. A betett tőke felmondása és visszafizetése, valamint kamatainak kifizetése csak a betéti könyvecske előmutatása mellett eszközölhető.

44. §. Kamatozásnál a hónapok 30 nappal számítatnak.

45. §. A betétek kamatait az intézet félévénként és pedig június hó 30-án és december 31-én a tőkéhez csatolja s januárban s júliusban kifizeti. A január és július hónapokban fel nem vett kamatok új betéteknek tekintendők s ezen hónapok első napjától kamatoznak.

46. §. Betétek 400 koronáig felmondásra 3 nap alatt fizetnek vissza. Magasabb összegű betétek visszafizetéséhez: 400 koronán felül 1000 koronáig 8 nap, 1000 koronán felül 2000 koronáig 15 nap, 2000 koronán felül 4000 koronáig 30 nap, 4000 koronán felül 10000 koronáig 60 nap, 10000 koronán felül 20000 koronáig 90 nap, 20000 koronán felül 40000 koronáig 120 nap, 40000 koronán felül félévi előzetes fel-

mondás szükséges. Az intézet részéről eszközöndő felmondásoknál ugyanezen határidők irányadók. A felmondott betéteket, a körülmények szerint az intézet előbb is visszafizetheti.

47. §. Ha egy betevő az ő tulajdonát képező több betétet egyszerre mond fel, azon esetben a visszafizetési határidőt az egyszerre felmondott tőkék együttes összege után számítja az intézet.

48. §. A betét csak azután mondható fel, miután már annyi ideig volt az intézetben, amennyi ugyanazon összegre nézve a felmondási határidő, kivéve, ha előre meghatározott időre történt a betét.

49. §. A felmondott betét kamatozása a felmondás lejáratí napján tul megszűnik.

50. §. Ércpénzek, oly kikötéssel, hogy akár a kamat, akár a tőke ugyanazon pénznemben fizetessék vissza, nem fogadtatnak el.

51. §. Az intézet nem köteles új betéteket elfogadni, ha azokat gyümölcsözővé nem teheti.

52. §. A betétkönyvecskék névre, címre, vagy jelle szólnak ugyan, de értéküket az intézet az előmutatónak fizeti ki, ha csak a betevő a kivételt saját, vagy más névre, vagy egyéb módon nem korlátozza. A korlátozás a betétkönyvbe iktandó, s a betétkönyvecskére is följegyzendő. Ily fentartással elhelyezett összegek csak az illető félnek, vagy meghatalmazottjának, illetve igazolt jogutódjának fizetnek ki. Hivatalos letiltás esetén a betét és kamat mindaddig nem fizethető ki, a míg a feloldás ugyancsak hivatalos alakban meg nem történt, vagy a hivatalos kiutalás nem eszközöltetett, de a fizetés ez esetben is csak az igazgatóság külön kiutalására történik. A letiltás és feloldás a betétkönyvben, a hivatalos számra való hivatkozással följegyzendő.

53. §. Ha valamely betétkönyvecske elvesz s ezt az illető az intézetnél bejelenti, az a betétkönyvbe följegyeztetik s ennek folytatás az ily könyvecskére sem tőke, sem kamatfizetést nem eszközöl az illető pénztár, ha csak annak előmutatója a tulajdonjogát kellőképpen igazolja. E bejelentés azonban csak 45 napig érvényes, mely idő alatt az illető félnek áll kötelesegeiben a szükséges törvényes lépéseket folytatnia tenni s ezt az intézetnél igazolni; ellenkezőleg a följegyzés érvénye megszűnik.

54. §. Az elveszett betétkönyvecskék megsemmisítése körül ugyanazon eljárás követendő, a melyet magánokiratokra nézve a törvény megállapít. Az eljárás kizárólag az illetékes bíróság elé tartozik.

55. §. Az elveszett betétkönyvecskék megsemmisítésének eszközölhetése végett az illető fél kiváratára betéti könyvkivonat állítandó ki. A jogérvényes bírósági megsemmisítés igazolása után pedig az elveszett könyvnek értékét, a jogosított félnek, a pénztári tisztség, elismervény mellett kifizeti s annak megtörténtét a betétkönyvbe bejegyzi. A megsemmisített könyvről másodlat a félnek nem adható. Más esetben az intézet főkönyvi kivonatokat csak akkor állíthat ki, ha azt a bíróság elrendeli vagy az intézet érdeke kívánja.

56. §. A betétek és ezek kamatai 32 év alatt évülnek el. Az elévülés az utolsó betételtől, illetőleg kivételtől számítva állapítandó meg.

57. §. A betétkönyvecskét a pénztár végelszámoláskor keresztül lyukasztja s ekként megsemmisítve a félnek visszaadhatja.

58. §. A takarékpénztár kölcsönöz arany és ezüst pénzekre, és tárgyakra, ékszerekre, a budapesti tőzsdén árfolyammal bíró állami, vagy hasonló természetű értékpapírokra, biztositékul alkalmas magán kötvé-

nyekre és okiratokra. Általános szabály, hogy az intézet csak olyan tárgyakat és értéket köteles elfogadni, a melyek értéktáiban alkalmasan elhelyezhetők s a melyeknek valódi értéke rendszeres becslés, vagy a hivatalos tőzsdejegyzék alapján megállapítható, hogy kézi zálognak csak az érték háromnegyed részéig adható kölcsön, hogy drágaságoknál valódi értékül csak a nyers fémérték, az értékpapíroknál csak a folyó érték vehető számba; hogy a kölcsönök legfeljebb hat hónapi időtartamra adhatók, mely határidő azonban a kamatok lefizetése mellett esetről esetre meghosszabbítható; hogy a kamatok ez üzletágnál is előre fizetendők, hogy a kézi zálogkölcsön is törleszthető; hogy végre az ily kölcsönöket a felmerülő és egyéb becsülési költségek terhelik. A zálogot betevő fél zálogívet kap, melyen a zálogfőkönyv száma, a zálogtárgyak jegyzéke, becserítke és azokra adott kölcsönnek mennyisége, ugy a fél által teljesített fizetések, a könyvelő, napibiztos és pénztáros aláírása által igazoltatnak. Ezenkívül a zálogívnak tartalmaznia kell az intézet alapszabályainak a kézi zálogüzletre vonatkozó rövid kivonatát. A drágaságokat az intézet hites becslője becsüli meg s adja át, vagy küldi pecsét alatt, a becsü leltárral együtt, a pénztári tisztségnek. Az átvett drágaságok és a leltár gondosan egybecsomagolva, az intézet, a pénztáros, esetleg a betevő pecsétjével lezárva, az intézet értéktárában nyerne elhelyezést s a kölcsön csak az igazgató vagy helyettese utalványára fizethető ki. Az olyan zálogok, melyeket a lejárat határnapja után egy hónapig ki nem váltanak, vagy a meghatározott kamatok lefizetése által meg nem hosszabítanak, a helybeli lapokban és közhelyekre kiragasztott külön nyomtatvány által törént hirdetés kelte után legalább 15 nap mulva nyilvánosan elárverezhetők. Azon összeg, mely a vételárból a kölcsöntőke, annak kamatai és díjai és az árverési aránylagos költség levonása után fennmarad, a zálogív beszolgáltatásáig letétbe helyezendő s az iv beszolgáltatója által fölvehető. Ha a maradék összeg felvételére egy év alatt senki sem jelentkezik, az az intézet tulajdonába megy át. Minden elveszettnek, vagy elidegenítettnek bejelentett zálogívról az intézetben előjegyzést tesznek a zálogfőkönyvben, ha az elvesztő fél az elvesztett iv számát, vagy legalább a zálogosítás napját megmondhatja és az illető zálogot pontosan leírhatja. Ezen előjegyzés után 45 napig a zálog ki nem adható. Ezen 45 nap alatt a bejelentő köteles a megsemmisítési eljárás megindítását igazolni, különben a zálogot az intézet elárverezeti. Elvesztett zálogokért az intézet azoknak csak becserítke erejéig nyújt kárpótlást. Olyan zálogokat, melyeket netalan a tulajdonos tudta és akarat nélkül zálogosítottak el, az intézet csak akkor köteles kiadni, ha zálogkölcsönökre nézve teljes elégitést nyert.

Ha valamely zálog kiadását hatóságilag tiltották le, azt az intézet köteles addig visszatartani, míg a letiltás alól fel nem oldották, ezt ezen idő alatt sem a zálogív felmutatójának kiváltásra át nem adhatja, sem a bíróság közbejötté nélkül el nem árverezetheti. Ezen letiltástól a feloldásig, vagy a bírói árverésig terjedő időre, a takarékpénztárnak a letiltó a kamatokért felelős. Az értékpapírokat a kölcsönt kérő fél átadja a főkönyvelőnek. Az átvett értékpapírokat a pénztári tisztség megvizsgálja s az igazgató utalványára, a törvényes kamatok és díjak levonása mellett, a pénztárnok kifizeti azokra a kölcsönt. Az értékpapírokra kölcsönt nyerő fél, vagy a megbízottja

nyilatkozatot ír alá, melyben kötelezi magát, hogyha az általa fedezetül letett értékpapírok tőzsdei árfolyama a kölcsön tartama alatt 10 százalékkal lejjebb szállana, a hozzá intézett felszólításra 3 nap alatt a hiányzó 10 százalékos összeget kipótolja, mit ha ezen idő alatt nem teljesítene, vagy a lejáratkor értékpapírjait ki nem váltaná, jogot ad az intézetnek arra, hogy azokat eladhassa. Az értékpapírok eladása esetén a takarékpénztár költségeinek és követelésének kielégítése után fennmaradó összeg a zálogív beszolgáltatásáig letétbe helyezendő s a zálogív beszolgáltatója által fölvehető. Egy év alatt föl nem vett összeg az intézet tulajdonába megy át.

59. §. A takarékpénztár a felek kérelmére kölcsönt ad a telekkönyvezett ingatlanokra. A felajánlott jelzálog értékét a kölcsönt kérő fél igazolhatja, de az igazgatóság fontartja magának a jogot, hogy a leköteendő ingatlanok értékéről, saját közgei által a helyszínen eszközöndő becslés alapján közvetlen meggyőződést szerezhesen. Amennyiben az ily hecslés a kölcsönt való beleegyezésével történt, annak költségeit ugyanő előlegesen fedezi. Oly ingatlanok, melyek gyakori és rendkívüli értékhatatlansnak vannak alávetve, kölcsön alapjául csak kivételesen szolgálhatnak. A jelzálogkölcsönök rendszerint részletes visszafizetés feltétele alatt s az intézet részéről felmondás kikötése mellett adhatók. Az adós azonban, az egész vagy maradvány tőkét, felmondás nélkül, időközben is bármikor visszafizetheti. A megszávozott kölcsönt a takarékpénztár csak azon esetben fizeti ki, ha előbb meggyőződést szerzett arról, hogy a kifizetettnek jelzett, vagy kifizetési s törleeni igért előző terhek valóban kitoröltettek, vagy azoknak kitorlésére nézve telekkönyvi akadály fenn nem forog, továbbá, arról is, hogy házaknál a tűzbiztosítás igazolva van-e. Sürgős esetekben a bekebelezés helyett elegendő annak telekkönyvi felzettel való igazolása, hogy a bekebelezés végett benyújtott kérvény kedvező elintéztést fog nyerni. A tűzkárbiztosítási díjak pontos fizetése az adós által esetről-esetre igazolandó s az intézet által nyilvántartandó. Mindezekről az intézet jogtanácsosa közvetlen meggyőződést tartozik szerezni s megfelelő esetben a kötvény kültetere följegyezni, hogy annak értéke „kifizethető”. Jelzálogra adott kölcsönöknél csakis az intézet által szövegezett kötvények használhatók.

60. §. A takarékpénztár leszámított és visszleszámított, rendszerint három, kivételesen két jöhittelü, váltóképes egyén, vagy cég aláírásával ellátott, s a leszámítolás napjától számítva rendszeren három, legfeljebb hat havi lejáratra, törvényszerűleg kiállított váltókat, végre kereskedelmi utalványokat és egyéb rövid lejáratu hasonló természetű papírokat. Saját váltók csak a kiállító által előlegesen nyújtott elégséges ingó, vagy ingatlan fedezet mellett számíthatók le. Minden egyes váltónál és mindégük névre nézve a hitelértéket az igazgatóság állapítja meg. A leszámítolásoknál a kamat és egyéb díjak előre levonatnak, hosszabítási váltóknál előre fizetendők.

61. §. A takarékpénztár hitelkötvényre ad kölcsönt, ha az intézet által szövegezett s szabályszerűen kiállított kötelezvényt a kölcsönkérőn kívül, két vagy több hitelképes egyén — kik közül legalább egyik székelyudvarhelyi lakos — mint készpénzfizető kezes aláírja.

62. §. A takarékpénztár kölcsönt ad, jelzálogi bekebelezés nélkül, jogi személyeknek is — és pedig: a) községeknek és egyházközségeknek közjavadalmaik leköttése

Ne téovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejtájt cimu-
lasztja. — Orvo- Kapható minden gyogy-
sok által ajánlv. Ára 1.20. szertárban. — Készíti:
Beretvás Tamás gyógyszerész 3 dobozzal ingyen postai
riszpesten. — szállítás.

mellett, amennyiben e részben illetékes felsőbb hatóságnak jóváhagyását felmutatják; b) pénzügyintézeteknek, részvényes vállalatoknak, egyesületeknek és testületeknek, amennyiben az ily kölcsönért igazgatósági és választmányi tagjaik, esetleg magán vagyonukkal is egyetemleges jótállást vállalnak.

63. §. A takarékpénztár a hozzá előlegesen letéteményezett, vagy javára bekebelezés útján biztosított fedezeti érték ellenében, testületek, magánosok, vagy ezek meghatalmazottjai részére folyószámlára nyílt hitelet adhat. Visszafizetések folyószámlára, egyszerű igazolvány mellett történnek. A hitelösszeg nagyságát, a felajánlott biztosíték szigorú megtartása mellett, esetenként az igazgatóság állapítja meg, valamint a kamatlábat és a felmondási időt is. Ha az ilyen folyószámlára kiadott kölcsön a kellő időben vissza nem fizettetnék, vagy ha az annak alapjául szolgáló értékpapírok tőzsdei árfolyama csökkenne, az 59. §-ban körülírt eljárás foganatosítandó.

64. §. A takarékpénztár a felsorolt üzletágakon kivül: a) vásárol ingatlanokra, vagy közjavadalmakra kibocsátott zálogleveleket, a magyar állam által biztosított vállalatoknak részvényeit és elsőbbségi kötvényeit; b) részt vesz teljes biztosságot nyújtó állami, községi és egyéb nyilvános kölcsönökben, azoknak teljes, vagy részben való elvállalása által; c) elhelyezi fölös pénzeit más szilárd hitelű pénzügyintézeteknél betét gyanánt; d) résztvehet a képviselőtestületi közgyűlés előzetes engedélyével, a város területén alapított iparvállalatokban és esetleg biztos jövedelmet nyújtó vállalatok alapításában; e) a közgyűlés engedélyével vehet bármily értékpapírt vagy részvényt. Ezen elhelyezési módokhoz csak a közönség hitelképességének sérelme nélkül, vagyis az esetben nyulhat, ha tetemesebb pénzfőlésséggel rendelkezik.

65. §. A takarékpénztár a hitelt kereső közönségnek kölcsönüzletkénél a következő kedvezményeket nyújtja: a) A helybeli lakosságnak jelzálogos kötvényeit mérsékelt kamatláb mellett számítja le; b) a kézi zálog és jelzálog üzletnél, a kamatok pontos fizetése esetén, a tőketörlesztésre koronkét halasztást adhat, ha az intézet érdekeit veszélyeztetve nem látja; c) kivételes esetekben 3 hónappal rövidebb időre és pedig 30 és 60 napi lejáratra is ad kölcsönt.

66. §. A takarékpénztár, melynek üzletéve a naptári év, félévenként zárja le számadásait s a betétekről és tőkepénzek elhelyezéséről a városi képviselőtestülethez a megelőző félévről kimutatást terjeszt be. Ezen félévi pénztári kimutatásokon kívül az előző év üzleti eredményét feltüntető zárószámadást készít, melynek tartalmaznia kell az intézet forgalmát, nyereség és veszteség számát, az irányadók: a) hogy az intézet vagyona azon értékben veendő fel, mely az üzleti év utolsó napján az egyes tárgyak értékének megfelel; b) az árfolyamban vehető föl, melylyel azok az üzleti év utolsó napján bírnak, a fölvetett érték azonban a beszerzési árat meg nem haladhatja; c) az alaptőke, tartalékalap a tartozások közé sorozandó; d) a kétes követelések valószínű értékük szerint veendő számításba, a behajthatatlannak pedig leírandók; e) a cselekvő és szenvedő állapot összehasonlításából eredő nyereség és veszteség a mérleg végén világosai kiteendő.

67. §. Az intézet a hűségére bízott pénzt és értéket tüzmentes helyiségben, pénz és értéktáiraiban, többszörös zár és szoros őrizet alatt tartja. Azon szekrények, melyekben a kötvények és váltók állanak, kettős, a zálogok befogadására szolgáló értéktárak, valamint az értékpapírokat tartalmazó szekrények hár-

mas zárral bírnak. Előbbieknek egy kulcsa az igazgatónál, egy a pénztárosnál, utóbbinak kulcsai közül pedig egy az igazgatónál, egy a pénztárosnál és egy a napibiztosnál áll. A napi forgalomra szánt pénzkészlet elhelyezésére a szintén hármasszoros záru kézipénztár szolgál, melynek egy-egy kulcsát a főkönyvelő, napibiztos és pénztáros őrzi. Ezenkívül a betétkönyvek éjszakára szintén tüzmentes szekrényben őrzendők, melynek kulcsai a főkönyvelőnél állanak. A pénztárak tartalék kulcsait az intézet elnöke őrzi s illetőleg a maga felelőssége mellett Székelyudvarhely város házipénztárában, saját és az intézet pecsétje alatt őrizteti.

68. §. A pénztáros helyettesítése esetén, a pénztárban és értéktárakban levő összes értékek előzőleg az igazgatóság két tagja által, a pénztáros és a helyettesítésével megbízott tisztviselő jelenlétében felszámolandók és jegyzék mellett adandók számba, melyet a jelen voltak mindnyájan aláírnak, ugyanezen eljárás követendő, midőn a pénztáros a pénztárt a helyettesítől veszi át.

69. §. A takarékpénztár a közönség számára, minden köznap, a választmány által meghatározott időben nyitva áll.

70. §. Az igazgató az intézet helyiségeiben, a választmány által meghatározott időben naponként hivatalos órákat tart.

71. §. Az intézetnek azon lényegesebb hirdetései, melyekre nézve a hivatalos lapban való meghirdetés nem kötelező, helyi lapokban teendők közé; emellett falragasz útján is nyilvánosságra hozandók s az intézet helyiségeiben kifüggesztve tartandók. Kevésbé lényeges hirdetésekre és a közönség tájékozására szánt intézeti szabályokra nézve elegendő, ha azokat az intézet hirdető táblájára függesztik ki.

72. §. Székelyudvarhely város takarékpénztárának cége, az e részben illetékes székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél, mint kereskedelmi bíróságnál, a cégek jegyzékébe beiktatandó.

73. §. Üzletkörében a takarékpénztár cégét úgy jegyzi, hogy az intézetnek írott, vagy nyomott címe alá a cégjegyzők két tagja bejegyzett nevét írja. Az eképp történt cégjegyzés az intézetet harmadik személyek irányában föltétlenül kötelezi. Az intézet cégét jegyezni az elnök, igazgató, aligazgató és ezek egyikével a jogtanácsos és főkönyvelő vannak jogosítva.

74. §. A takarékpénztár tisztviselői az intézettel csak jel- és kézi zálog kölcsönt kapnak. Az igazgatóság tagjai váltó kölcsönt kaphatnak ugyan de csak mint elfogadók s oly kezesek aláírása mellett, a kik az igazgatóságnak nem tagjai. Kezesekül kibocsátókul és forgatókul sem az igazgatóság tagjai, sem az intézet tisztviselői el nem fogadhatók.

75. §. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és a választmány tagjai közül az, kinek az igazgatósági ülésen, vagy a választmányi gyűlésen személyes ügyét tárgyalják, a tárgyalás alatt jelen nem lehet.

76. §. Igazgatónak meg nem választható, ki a főkönyvelővel, vagy pénztárossal elsőfoku sógorságban, vagy másod fokig rokonságban van.

77. §. Igazgatósági, felügyelő bizottsági tag és napibiztos nem lehet az, a ki más pénzügyintézetnél fizetéses vagy más hasonló minőségű állást foglal el.

78. §. A takarékpénztárnál sem fizetéses, sem bizalmi állást nem foglalhat el, a ki csőd alatt áll, büntetett követett el, nyereszkesedési vágyból elkövetett bűncselekményért vagy lealacsonyított kihágásért elítélve volt, vagy az intézetnél viselt állásából egyszer már elmozdított.

79. §. Az intézet tisztviselői a választmánynak tagjai nem lehetnek, ugyanők más hivatali állást nem viselhetnek.

80. §. Az igazgatóság, a jogtanácsos kivételével, a felügyelő bizottság, a választmány tagjai, a napi biztosok és az intézet tisztviselői kölcsönök közvetítésével nem foglalkozhatnak s a felektől semmiféle cím alatt jutalmat el nem fogadhatnak.

81. §. A pénztáros az intézetben semmiféle pénzt és értéket nem kezelhet.

82. §. A ki a városi képviselő testület tagja megszűnt lenni, az a takarékpénztár választmányának kötelekéből kilépettnak tekintendő.

83. §. JAVDALMA ZÁSOK.

1. Az igazgató évenként kor. tiszteletdíjat kap és a tiszta évi nyeresemény három százalékában részesül.

2. Az igazgatóság tagjai fejenként az évi tiszta nyeresemény egy százalékát jutalekképen kapják.

3. Az aligazgató ezenkívül évenként kor. tiszteletdíjban részesül.

4. Az elnök tiszteletdíja egy évre korona.

5. A két választott felügyelő bizottsági tagnak tiszteletdíja egy évre fejenként kor. a városi számvevő szintén korona.

6. Az intézet jogtanácsosának, mint a tkvi ügyek előadójának tiszteletdíja korona.

7. Az intézet tisztviselőinek fizetését, a város képviselőtestületi közgyűlése a szervezési szabályrendeletben állapítja meg.

3. A főkönyvelő s a pénztárnok az évi tiszta jövedelemnek fejenként egy-egy százalékát, a könyvelő s a másodkönyvelő fejenként fél-fél százalékát kapják jutalomképen.

84. §. Az igazgatóságot illető százalék a jelenléti díjazás természetével bír, s csak a működési napok arányában fizetetik ki. Az igazgatósági tagoktól a távollét idejére levont esedékes összegek a nyugdíjalap javára számolandók el. A tiszteletdíjak az évi nyereseményből, a zárómérleg jóváhagyása után fizetendők ki egy összegben.

85. §. A takarékpénztárnak a 4. §-ban jelzett felosztása esetén a tartozások teljes kiegyenlítése után fennmaradó vagyona az alapokkal egyetemben Székelyudvarhely város kizárólagos tulajdona marad.

TÖRTÉNET.

Írta: DEMETER DÉNES

Apja tul az Oceánon
Lehet vagy nyolc éve már,
Dolgozni a vasgyárakba,
Mondják: rendesen bejár.
Azt is mondják hazatérők:
Hogy nagy ur lett belőle,
Arany láncos urrá tette
A régi szeretője.

Ur vagy szegény? — azt nem tudja
E bércek közt senki se,
Hiszen nem irt, pénzt nem küldött,
... Ki tudná mi van vele?

Mikor elment, felesége
Gyönyörű szép asszony volt,
Ma — ha kérde — azt felelik:

Bú megölte, elvirult.

Mikor át lépte házának
Megkoptatott küszöbét,
Kebelére ölelte hön
Ártatlan kis gyermekét;
Csókjaival öntözte meg
Rózsa piros orcáját
S úgy hagyta el kis faluja
Buzatermő határát.

Hej! az idő nagy gyorsan jár,
Nyolc esztendő is úgy fut,
Mégváltoztat embert, mezőt,
S átalakít egy falut.
Ifjak öregekké lesznek,
Sirba térnek jó anyák,
És sok... sok árva gyermek
A jót, édest szeretők.

Nagykarácson ünnepe volt,
Áldott szívek szent fája
Körül állva gyermekektől
Égett ünnepi lángba.

Szegény, gazdag egyformán mind
Angyali jó lelkektől
Kedves ajándékokat vón
Többi nemes szivektől.

Másnap templomozás után

A harang úgy zokogott,
Azt siratta, ki anyjának
A sirhalmán megfagyott.

...Eltemették anyja mellé
Aztán a néma sirba:
Hogy a gyermek jó anyjának
Panaszait elsírja.
(Karácsonfalva.)

A boldog viszontlátás.

Írta: Gál Imre.

Az „x”i tanítóképzőintézet parancsot osztogató csegettűjét, a sebesen szárnyaló esztendőben, utóljára rángatta meg a pedellus. Egykedvűen rángatta és verette az ütemes „szent Antalt”, — Hosszasan — míg egy szálíg kiharangozta a tülekedő pajkos diáksereget az intézetből.

— Akáció, vakáció, aranyos, drága vakáció! Csakhogy itt vagy már áldott vakáció! — kiabálják az eleven tüzesvérű, hazavágyó gyerekek. Vigyen már egyszer az ... normogja a morózus természetű pedellus. Siessenek fiuk, siessenek! ... hunyorgat, a szemüvegét meglegegetten törülgető tanár.

Pár perc, s hol az előbb lüktető élet, zsvajgó lárma, az ábrándok ezer világából kiverődő csevegés volt, — most minden csendes és kihalt.

A konviktus fala hangos a boldogságtól. Mindenik meglegegetten csomagolja össze holmiját, — ki lepedőbe, ki szalmazsákba, akár a párnatokba, — mert hát a régi jó világban nem volt koffer és táska s több ilyen modern utazó szerszám.

Kint az ablakokban elfogultan meghuzódva, egy fiú áll szomoruan, szótlanul. Szeme a messze délnyugatra szegeződik. Ő is menne, — ő is elsietne. — Hej! de nagy baj, ha nincs hová! Édes atyját a tüdővész pusztította el. Anyja már régebben piheni örök álmát. Testvérei mind ott vannak, hol örök boldogság honol honnan vissza jönni senki — de senki sem tud. Lassnink mind kevesebb — kevesebb diák lesz az intézetben. Szótlanul lótnak-futnak el batyujokkal a kis diák mellett. A boldogság megvakítja az embert! Ki is törődne most a bankodóval, mikor mindenkinek lelke csordultig tele van a viszontlátás éltető örömeivel.

— Megint busulsz Józsi? Mert nem pakolsz? Megirtam szülőimnek, hogy velem tartasz a vakáción! Ime, itt a levél atyámtól! Szívesen lát! Oh jere már, — tudod sietős az utunk! Szólítja meg révedező pajtását a szentimentalista Sanyi. Mind többen-többen fogják körül és sokáig ostromolják, nógatják Józsit.

Nincs vesztegetni való idő! Megfagysz a farkasordító szobában egyedül! Akarod vagy nem, de viszünk! Ugy-e fiuk? Ugy... Ugy!

Józsi halgatással felel. Jobbra-balra fordul. Nehéz köny gördül ki hólyagos szeméből. Félre törülgeti. Nehogy észrevegyék a jó pajtások keblének szomorú harcát, míg végre elhatáro-

zása csak kitör egy lakonikus, rideg válaszbán:

— Nem mehetek!

Tovább ostromolják, kéri — biztatják. Miért nem jössz, miért nem jönne Józsi? De nem akarsz te már jobb fiu lenni! Jere már . . . jere már. — Nem mehetek! Ti tudjátok milyen vagyok. Sehoh se találom jól magamat. Elveszett világot fellelni egyiketknél se sikerül. Cél nélkül bujdosom csak veletek. Aztán, ha végignézem azt az édes viszontlátást, mikor karjaival jó szülőitek átölelnek, meghasad a szívem. Szegény jó atyám édes jó anyám! Söhajt fel s zokogó sirás tör ki kebeléből. Szava elhal . . .

Részvételt néznek egymásra a pajtások . . . Néma csend.

A disszonáns érzelem nem tűr szabatos gondolkodást. Szótlanul szállingóznak el a diákok. A szív beszélhet csak a lélek tükrén át. . . Talán egy-egy akadozó szó is megcsik, a mint megengedheti a feldult kedély hangulat.

— Áldjon meg az Isten Józsi! Rád gondolunk . . . rád gondolunk!

A csilingelő szánok kigördülnek az utcáskron. Sajátságosan ellentétes képet mutat a tanulók arca. Egy szó sem esik a társaságban, — pedig — máskor felfordult falu-város a hangos boldogságtól, igen gyakran még a szán is.

Messze járhatott már a diák karaván, mikor Józsi gyötrellemel telt lelke felocsudott a kegyetlen valóra. A máskor barátságos és meleg ott-hont nyújtó falak most oly ridegek és visszataszítók! Hiába! . . . Az élet törvénye szigorú és kíméletlen.

A felhagyott fészkek csak a boldogság romjairól beszélhet!

A kihalt otthon képe félelmet árasztó. Senki sem szeret még feléje se nézni, — benne lenni épen kárhozat. Mit tehetne hát ő itt egyedül, ki az élet sanyaruságainak kelyhét 15 éves korában már fenéki kiürítette; kinek lelkében nincs semmi reménység az élet örömei iránt; kinek szíve a kihalt vágyak és ábrándok felhagyott, székuszált fészke lett, — hol ezernyi fájdalmak viharai zognak! Mit tehetne ő, — a vézna kis diák? . . .

Készségbeeséstől hajtatta merékül a szoba félelmes magányába. Felkorbácsolt szenvedése megvakította őt. Minden ismeretlen és idegen. Az édes mult emlékeinek variánsai egy erős meggyőződés alakultak homályos értelmében: Ha elveszett minden, elveszett reménye és boldogsága is. Görcsös zokogás közepette terül végig egyszerű vánsokán s meggyőzött lelke mély álomba merül.

Mily boldog ő! Az álomban is működő képzelet suhogó szárnyán érkezett haza. — Édes anyját látja. Kapcsos könyvétől buzgón imádkozik; testvérei mellette térdelnek. Felemelően kondul meg a falu öreg harangja. Szivelelke összerездül a hangra. Az öreg harang a kis Jézus születését hirdeti, magasztalja, dicsőíti. Zugva fut végig a falu határán a hang, miglen a szomszéd falu harangjának hangjával összeölelekezik: Bim . . . bam . . . bim . . . bam . . . Jöjjetek, jöjjetek, az ur Jézus született . . . Bim . . . bam . . . bim . . . bam . . .

Rohanva ront az elveszettnek hitt édes, melengető anyai karok közé.

Forró ölelés, repeső szivdobogás, Végtelen boldogság, mely őt és életet ad álomban, ébren egyaránt! Boldog viszontlátás az ég honában, boldog bucsuzás a szenvedést ontó föld kebelén, a melyre Józsi fényét vesztett utolsó könnye leperdült.

Az öreg harang mintha megfáradt volna, mélabusan kong-bong. Szép ünnep van földön és égben. Szenytelen szeretet ünnepe, mely gyötrelmet szüntet itt, — boldogságot oszt fennt a csillagos égben.

Boldog lett Józsi, boldog a tanító család, hisz az ölekezésnél angyalok zengik felséges kórusban: Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus.

Meghatottan állanak az egyszerű ravatálnál az intézet tanárai, kik elkísérik Józsi a szenvedések helyéről. Jeltelen sirdombra találnak a visszaérkező pajtások. A szeretet résztvevő könnyei omolnak a fagyos göröngyre . . . Józsi, a szelid lelkű, jó fiu, örökre hazament. . . Viszont látta édes szülőit, kik nélkül nem élhetett . . .

A legmakaacsabb köhögés.

ugy fiataloknál, mint öregeknek, valamint egyéb mellbántalmak gyorsan megenyhülnek

a Scott-féle csukamájolaj Emulsió által. Néhány kevés adag teljes megelégedésre fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

A Scott-féle Emulsió utólráhatatlan hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tétetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárba.

„B” melléklet. Magyar királyi államvasutak. 331888—1909. számhoz.

A karácsoni ünnepek alkalmából közlekedő külön személyszállító vonatok.

A karácsoni ünnepek alkalmából várható erős személy forgalom akadálytalan rendes lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül az alább felsorolt vonalakon külön gyors — személy — vegyes és személyszállító tehervonatok fognak közlekedni.

Budapest nyugati pályaudvartól Marhegyig illetve Wienig. Folyó évi december hó 23-án Budapest nyugati pályaudvarról este 10 óra 10 perckor külön személyvonat indul I. II. III. oszt. kocsikkal Wienbe. Érkezés Wienbe 24-én reggel 6 óra 30 perckor. December hó 24-én külön gyorsvonat közlekedik I. és II. osztályu kocsikkal. Indul Budapest ny. p. u.-ról délután 2 óra 40 perckor, érkezik Wienbe este 7 óra 5 perckor.

Budapest ny. p. u. és Nagymaros között f. évi december hó 23. 24. 25. 26. 27. 28. 31-én és 1910. évi január hó 1. és 2-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. osztályu kocsikkal. Budapest ry. p. u.-ról indul délelőtt 8 óra 45 perckor. Nagymarosra érkezik délelőtt 10 óra 25 perckor, visszafelé Nagymarosról indul délután 4 óra 17 perckor, Budapest ny. p. u.-ra délután 5 óra 45 perckor.

Pozsonytól Párkány-Nánáig f. évi december hó 23. 24. és 28-án külön

személyszállító tehervonat közlekedik I. II. és III. o. kocsikkal Pozsony ból indul éjjel 1 óra 13 perckor, Párkány-Nánára érkezik reggel 4 óra 39 perckor, ahol az onnan 4 óra 53 perckor Budapestre induló személyszállító tehervonathoz csatlakozik.

Budapest ny. p. u.-ról Zsolnái f. évi december hó 18-ról 19-re és 23-ról 24-re hajló éjjelen I. II. és III. osztályu kocsikkal külön személyvonat közlekedik. Budapest ny. p. u.-ról indul este 9 óra 30 perckor, Zsolnára érkezik reggel 7 óra 26 perckor.

Pozsonytól Zsolnái f. évi december hó 23. 24. 26. 27. 28-án és 1910. évi január hó 1. és 2-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. osztályu kocsikkal. Lipótvárról indul délelőtt 11 óra 7 perckor, Pozsonyba érkezik délután 12 óra 50 perckor.

Lipótvárostól Pozsonyig f. évi december hó 23. 24. 26. 27. 28-án és 1910. évi január hó 1. és 2-án külön személyvonat közlekedik I. II. és III. osztályu kocsikkal. Lipótvárról indul délelőtt 11 óra 7 perckor, Pozsonyba érkezik délután 12 óra 50 perckor.

Budapest ny. p. u. és Czegléd illetve Szolnok között a Budapestről Kolozsvar—Mármrosszigetre iduló reggeli, valamint a Budapestre este érkező gyorsvonat az aradi résztől elkülönítve fog I. és II. osztályu kocsikkal közlekedni. E gyorsvonat f. évi december hó 23. 24. és 27-én Budapest ny. p. u.-ról reggel 7 óra 10 perckor indul és Szolnokra d. e. 9 óra 21 perckor érkezik, ahonnan délelőtt 9 óra 35 perckor közvetlenül Debrecen, Mármrossziget, Nagyvárád és Kolozsvar felé a rendes gyorsvonat menetrendjében tovább indul.

Ugyanezen irányból a külön gyorsvonat Szolnokról december hó 23. 24. 26. és 27-én este 7 óra 50 perckor indul és Budapest ny. p. u.-ra éjjel 10 óra 10 perckor érkezik.

Azonkívül Budapest ny. p. u. és Czegléd között f. évi december hó 24. 25. 26. és 28-án I. II. III. osztályu kocsikkal külön személyvonat közlekedik. Budapest ny. p. u.-ról indul délelőtt 11 óra 55 perckor, Czeglédre érkezik délután 2 óra 11 perckor, visszafelé Czeglédről indul d. u. 4 óra 55 perckor, Budapest ny. p. u.-ra érkezik este 7 óra 30 perckor.

Budapest keleti p. u.-ról Szabadkára f. évi december hó 22-ről 23-ra 23-ról 24-re. és 1910. évi január hó 2-ről 3-ra hajló éjjelen I. II. és III. osztályu kocsikkal külön személyvonat közlekedik. Budapest keleti pályaudvarról indul este 9 óra 50 perckor, Szabadkára érkezik éjjel 3 óra 50 perckor.

Újvidékről Budapestig f. évi december hó 23. 24. 26. 27-én és 1910. évi január hó 2. és 3-án I. II. és III. osztályu kocsikkal külön személyvonat közlekedik. Újvidékről indul délelőtt 10 óra 5 perckor, Budapest keleti pályaudvarra érkezik este 6 óra 20 perckor.

Budapest keleti pályaudvartól Szolnokig f. évi december hó 23-án I. II. III. osztályu kocsikkal külön személyvonatok közlekednek. Az első külön vonat indul Budapest keleti p. u.-ról este 6 óra 15 perckor Szolnokra érkezik este 9 óra 30 perckor, a második külön személyvonat Budapest keleti p. u.-ról indul este 7 óra 45 perckor, Szolnokra érkezik éjjel 10 óra 41- perckor.

Budapest keleti p. u.-ról Aradig f. évi december hó 22-ről 23-ra és 23-ról 24-re hajló éjjelen I. II. és III. osztályu kocsikkal külön személyvonat közlekedik. Budapest keleti pályaudvarról indul este 9 órakor, Aradra érkezik reggel 4 óra 51 perckor.

Sárbogárdtól Budapest keleti pályaudvarig f. évi december hó 23. 24. 27. 28 és 1910. évi január hó 1. és 2-án I. II. és III. osztályu kocsikkal külön személyvonat közlekedik. Sárbogárdról indul d. u. 5 óra 10 perckor, Budapest k. p. u.-ra érkezik este 8 óra 25 perckor.

A Losoncól Zólyomig és a Feledtől Fülelig csütörtöki napokon, személyszállítással közlekedő tehervonat december hó 24-én is személyszállítással fog közlekedni.

E vonat Losoncól indul délután 12 óra 55 perckor, Zólyomra érkezik 3 óra 54 perckor. Feledtől indul éjjel 3 óra 4 perckor, Fülekre érkezik reggel 4 óra 40 perckor.

Ipolyberencétől Katalinutáig december hó 24-én II. és III. osztályu kocsikkal külön személyszállító vonat közlekedik. Ipolyberencétől indul este 8 óra 21 perckor, Katalinutára érkezik este 9 óra 12 perckor.

A felsorolt külön vonatok részletes menetrendjeiről külön hirdetményt adtunk ki.

(Utányomás nem díjaztatik.)

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

Amortizáció tisztviselői kölesön

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselősege”.

KOLOZSVÁR

Terenc József-ut 7. szám a.

Válaszbélyeg csatolandó.

Ez már így van és nincs máskép! Bőr, talp,

cipőfelsőrész és e szakmához tartozó mindennemű árucikkek Szentpétery Károlyné utoda

P. P. Szentpétery Károly kereskedésében Székelyudvarhelyt (Alsópiac-tér, régi városháza alatt) friss árucikkal berendezve és tetelesen kibővitve — kapható legolcsóbb árak mellett. Már egyszeri bevásárlásnál is mindenki meggyőződést szerezhet, hogy e cég kitűnő áruí és olcsó árai — minden versenyt felülmulnak.

Tanulónak ügyes fiút fizetéssel azonnal felvesz Betegh Pál könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódel között a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatványszámot küld a BUDAPESTI BAZÁR kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V.
Bthory-utca 5. szm.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boidizsár, idült gyomorba ellen	Beross, vesebaj ellen	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Fökut az ásványvizek királya kőszvény ellen	Borhegyi hughajtó	Kásonfokut-Salutaris jód és lithium tartalmu
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Boholti, üdítő viz	Répati, égvényes ásványviz
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	Előpataki, sárgaság ellen	Székely-Szelters, idült gyomorba jok ellen
	Felsőrákosi Mária, légesóhurut ellen	Sztojka, cukorbetegség ellen
	Hargitaligeti, üdítő ital	

természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

10146—1909. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Lókod község telekkönyve birtokszabályozás (tagosítás) következtében az 1869. évi 2579. I. M. számú rendelet értelmében átalakított, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve melyekre az 1886. évi 29. t. c. 1889. évi 38. t. c. és az 1891. évi 16. t. c. cikkben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás nevezett községben az 1910. évi január hó 17-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalan észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésnél eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi 29. t. c. 15—18. §-ai és az 1889. évi 38. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben ezuton jogait nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől elesnek, és

4. azok, kiknek javarésze már megszűnt követelésekre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogok törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Oklánd 1909. évi december 7-én.

Kelemen Kálmán
kir. albiró.

10145—1909 tkvi. szám.

Hirdetmény.

Bágy községének a karácsonfalvi erdő és legelőrésze telekkönyvi birtokszabályozás következtében átalakított, illetve arányosított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra

nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. c., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15 és 17 §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. c. 5 és 6 §-aiban és az 1891 évi XVI. t. c. 15 §-ainak a pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889 XXXVIII. t. c. 7 §-a és az 1891 XVI. t. c. 15 § b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886 évi XXIX. t. c. 22 §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 22 ig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886 évi XXIX. t. c. 16 és 18 §-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5 és 6 §-iban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 22 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása, ill. arányosítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1 és 2 p.-ban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás s az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bár mely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889 XXXVIII. t. c. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hó nap alatt vagyis 1910. évi június hó 22 ig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó hátrányos igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Oklánd, 1909. dec. 7.

Kelemen Kálmán
kir. albiró.**Korpa-eladás.** Legjobb minőségű

korpa 50 kgr. felüli mennyiségben mm. 12 koronáért zsákkal együtt kapható Fábrián József hengerműmalmában Székelyudvarhely.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések,

ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkák izléses kivitelen, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál

villamos územre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetet Székelyudvarhely, Kossuth-utca 51. sz. alatt.

Videki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a 'Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiön: bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvényénél, oszónál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Dávid Domokos géplakatosmester

Székelyudvarhely, Bálint-u. 8. sz. a. (a vasúti állomással szemben)

elvéial mindenféle szakmájába vágó akatosmunkákra, raktáron tart különböző főzőkályhákat (sparheilt). Bárminő gépek és egyéb szakmabeli dolgok javítását lelkiismeretesen teljesíti. o o o Méltányos árak. o o o Pontos kiszolgálás.

Magyar királyi államvasutak.

Oda Évrényes 1909. október 1-től. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Téli menetrend.	Vv.	Vv.	Gyv.
8512	8514	8516		8511	8513	
I—III.	I—III.	I—III.		I—III.	I—III.	
655	820	819	ind. B.-pest k. p. u. (N.-várudon át 126) érk.	720	+730	955
—	200	1220	— B.-pest k. p. u. (Aradon át 153, 126) —	605	*1230	—
—	854	611	— Kőszvár (126) (*Csatl. Héjasfalván) —	510	*1050	—
—	1250	432	— Szentagota vásártér —	555	935	—
447	1047	734	ind. Segesvár (126, 133) — érk.	705	453	958
501	1100	747	Fehéregyháza —	653	441	946
509	1108	755	Bún 211 sz. órház —	646	433	938
526	1120	810	ind. Héjasfalva (126) — érk.	637	424	929
540	1134	824	Ujszékely 2. sz. órház —	619	405	910
550	1144	834	Alsóboldogfalva —	610	355	900
601	1158	848	Székelykeresztúr —	602	347	852
609	1206	856	Bethfalva 6 sz. órház —	553	338	839
620	1217	907	Kisgalambfalva —	543	328	828
639	1236	926	Nagygalambfalva —	535	320	820
654	1251	941	Bögöz —	512	257	757
707	104	954	Bikafalva 11. sz. órház —	500	245	745
723	120	1010	Székelyudvarhely § —	445	230	730
805	544	917	ind. Székelykocsárd — érk.	616	250	616
201	1025	315	érk. Maros-Vásárhely —	740	—	240
436	1037	531	ind. —	526	—	1210
450	124	553	érk. Deda (Borszék-fürdő) ind.	820	—	552
803	302	905	ind. Küküllőszög — érk.	534	—	325
—	902	934	érk. Parajd — ind.	844	1243	654
—	1035	250	ind. Sepsiszentgyőr — érk.	335	745	130
650	101	1244	érk. Madefalva — ind.	620	1205	425
906	316	523	érk. Gyergyószentmiklós — ind.	342	833	206
1116	344	918	— Gyimes — ind.	—	514	1200
1101	435	928	— Palanca — ind.	—	520	1124
—	858	—	ind. Brassó — érk.	—	—	1002
515	1050	305	— Sepsiszentgyörgy —	816	159	633
645	110	451	— Kézdivásárhely —	644	1220	450
856	228	720	érk. Bercezk — ind.	439	1016	234
1015	—	856	—	324	855	103

Nyomatott Betegh Pál villanymotoros könyvnyomdát-intézetében Székelyudvarhely, 1909.